OKVIRNI ZAKON O OSNOVNOM I SREDNJEM OBRAZOVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

NESLUŽBENI PREČIŠĆENI TEKST[1]
(„Službeni glasnik BiH", broj: 18/03 i 88/07)[2]

I - OPĆE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se principi predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i odgoja, obrazovanja odraslih i osnivanja i funkcioniranja institucija za pružanje usluga u obrazovanju u Bosni i Hercegovini, kao i dopunska nastava za djecu državljana BiH u inozemstvu.

Zakonom se regulira sljedeće:

I - Općeodredbe
1. svrha obrazovanja,
2. opći ciljevi obrazovanja, priroda i osnovna polazišta obrazovanja i odgoja.

II - Načela u obrazovanju
1. pravo djeteta na obrazovanje,
2. značaj dječijih prava,
3. unapređenje poštivanja ljudskih prava,
4. sloboda kretanja.

III - Nivoi obrazovanja
IV - Prava i obaveze i roditelji
V - Javne i privatne škole
VI - Uloga i obaveze škole
VII - Autonomija škole
VIII - Standardi u obrazovanju
IX - Tijela za uspostavu standarda u obrazovanju
X - Upravljanje u školama
1. organi upravljanja u školi/školski odbori,
2. direktor škole,
3. vijeće roditelja,
4. vijeća učenika,
5. stručni organi škole.

XI - Praćenje i nadzor nad provođenjem ovog zakona
XII - Zaštita prava
XIII - Prijelazne i završne odredbe

Organi vlasti nadležni za organiziranje obrazovnog sistema u Brčko Distriktu BiH, Republici Srpskoj, Federaciji BiH i kantonima, u skladu sa ustavom (u daljem tekstu: nadležne obrazovne vlasti), ustanove koje se prema važećim zakonima u Bosni i Hercegovini registriraju za pružanje usluga u oblasti predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja i obrazovanja odraslih (u daljem tekstu: škole), i druge stručne institucije u oblasti obrazovanja, obavezni su primjenjivati i poštivati principe i norme utvrđene ovim zakonom i osigurati obrazovanje pod jednakim uslovima za sve učenike.

Principi i standardi utvrđeni ovim zakonom i na osnovu ovog zakona ne mogu se smanjivati.

---

[1] Legalist.ba objavljuje ovaj tekst propisa u dobroj vjeri, smatrajući ga u trenutku objavljivanja ispravnom verzijom propisa. Ali, autori i Legalist.ba ne jamče da je objavljeni tekst propisa pravno valjan, trenutno važeći ili pravodobno dopunjen i mijenjan, stoga Legalist.ba ne odgovara za štetne posljedice koje mogu nastupiti usljed preuzimanja i korištenja ovog teksta.

[2] Sve izmjene i dopune osnovnog teksta propisa su podvučene.

1. Svrha obrazovanja

Član 2.

Svrha obrazovanja je da, kroz optimalni intelektualni, fizički, moralni i društveni razvoj pojedinca, u skladu s njegovim mogućnostima i sposobnostima, doprinese stvaranju društva zasnovanog na vladavini zakona i poštivanju ljudskih prava, te doprinese njegovom ekonomskom razvoju koji će osigurati najbolji životni standard za sve građane.

2. Opći ciljevi obrazovanja

Član 3.

Opći ciljevi obrazovanja proizlaze iz općeprihvaćenih, univerzalnih vrijednosti demokratskog društva, te vlastitih vrijednosnih sistema zasnovanih na specifičnostima nacionalne, historijske, kulturne i vjerske tradicije naroda i nacionalnih manjina koje žive u Bosni i Hercegovini.

Opći ciljevi obrazovanja su:

a) omogućavanje pristupa znanju kao osnovi za razumijevanje sebe, drugoga i svijeta u kojem se živi;
b) osiguravanje optimalnog razvoja za svaku osobu, uključujući i one s posebnim potrebama, u skladu s njihovim uzrastom, mogućnostima i mentalnim i fizičkim sposobnostima;
c) promocija poštivanja ljudskih prava i osnovnih sloboda, i priprema svake osobe za život u društvu koje poštuje principe demokratije i vladavine zakona;
d) razvijanje svijesti o pripadnosti državi Bosni i Hercegovini, vlastitom kulturnom identitetu, jeziku i tradiciji, na način primjeren civilizacijskim tekovinama, upoznajući i uvažavajući druge i drugačije, poštujući različitosti i njegujući međusobno razumijevanje, toleranciju i solidarnost među svim ljudima, narodima i zajednicama u Bosni i Hercegovini i svijetu;
e) osiguranje jednakih mogućnosti za obrazovanje i mogućnost izbora na svim nivoima obrazovanja, bez obzira na spol, rasu, nacionalnu pripadnost, socijalno i kulturno porijeklo i status, porodični status, vjeroispovijest, psihofizičke i druge lične osobine;
f) postizanje kvalitetnog obrazovanja za građane;
g) postizanje standarda znanja koji se mogu komparirati na međunarodnom, odnosno evropskom nivou, koji osiguravaju uključivanje i nastavak školovanja u evropskom obrazovnom sistemu;
h) podsticanje cjeloživotnog učenja;
i) promocija ekonomskog razvoja;
j) uključivanje u proces evropskih integracija.

II - NAČELA U OBRAZOVANJU

1. Pravo djeteta na obrazovanje

Član 4.

Svako dijete ima jednako pravo pristupa i jednake mogućnosti učešća u odgovarajućem obrazovanju, bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi.

Jednak pristup i jednake mogućnosti podrazumijevaju osiguranje jednakih uslova i prilika za sve, za početak i nastavak daljeg obrazovanja.

Odgovarajuće obrazovanje podrazumijeva obrazovanje koje u skladu s utvrđenim standardima osigurava djetetu da na najbolji način razvije svoje urođene i potencijalne umne, fizičke i moralne sposobnosti, na svim nivoima obrazovanja.

2. Značaj dječijih prava

Član 5.

Prava djeteta koja se odnose na obrazovanje, ispravna briga za dobrobit njegovog fizičkog i mentalnog zdravlja i sigurnosti, u školama i na svim mjestima gdje se obrazuje, imaju prvenstvo nad svim drugim pravima.
U slučaju sukoba prava, prednost se daje onom pravu, tumačenju ili djelovanju, koje će najviše koristiti interesu djeteta.

3. Unapređenje poštivanja ljudskih prava

Član 6.

Škola ima odgovornost da, u vlastitoj i u sredini u kojoj djeluje, doprinese stvaranju takve kulture koja poštuje ljudska prava i osnovne slobode svih građana, kako je to utemeljeno Ustavom i ostalim međunarodnim dokumentima iz oblasti ljudskih prava koje je potpisala Bosna i Hercegovina.

Član 7.

Jezici konstitutivnih naroda Bosne i Hercegovine upotrebljavat će se u svim školama, u skladu sa Ustavom Bosne i Hercegovine.
Svi učenici će u školama izučavati pisma koja su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Član 8.

Jezik i kultura svake značajnije manjine koja živi u Bosni i Hercegovini poštivat će se i uklapati u školu u najvećoj mjeri u kojoj je to izvodivo, u skladu s Okvirnom konvencijom o zaštiti prava nacionalnih manjina.

Član 9.

Škola će unapređivati i štititi vjerske slobode, toleranciju i kulturu dijaloga.
Imajući na umu različitost ubjeđenja/vjerovanja u BiH, učenici će pohađati časove vjeronauke samo ako su u skladu s njihovim ubjeđenjem ili ubjeđenjima njihovih roditelja.
Škola ne može preduzimati bilo kakve mjere i aktivnosti kojima bi se ograničavala sloboda izražavanja sopstvenih i upoznavanja drugih i drugačijih vjerskih uvjerenja.
Učenici koji ne žele pohađati vjeronauku neće ni na koji način biti dovedeni u nepovoljan položaj u odnosu na druge učenike.

Član 10.

U nastavnim i drugim aktivnostima u školi se ne mogu upotrebljavati ili izlagati didaktički i drugi materijali, niti davati izjave od strane nastavnika i drugog školskog osoblja, koji bi se opravdano mogli smatrati uvredljivim za jezik, kulturu i religiju učenika koji pripadaju bilo kojoj nacionalnoj, etničkoj grupi ili religiji.
U nadležnosti je entitetskih, kantonalnih i obrazovnih vlasti Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine osnivanje organa koji će vršiti nadgledanje u vezi s povredama koje mogu nastati u školama kršenjem principa navedenog u prethodnom stavu.
Organi i tijela iz stava 2. ovog člana donose obavezujuće odluke i preporuke. Sastav, način rada i druga pitanja od značaja za rad ovih tijela uređuju se aktom o njihovom osnivanju.

4. Sloboda kretanja

Član 11.

U procesu uspostave i organizacije obaveznog obrazovnog sistema i procesa u Bosni i Hercegovini, nadležne obrazovne vlasti obavezne su osigurati uslove za nesmetano i

slobodno kretanje roditelja, učenika i nastavnika, u smislu poštivanja njihovih prava na izbor prebivališta i zapošljavanje.

Član 12.

Sve javne osnovne škole imaju upisno područje. Svi učenici u dobi obaveznog pohađanja nastave upisuju se u školu u upisnom području u kojem su nastanjeni.
Pohađanje određene škole je obavezno, osim ako učenik ne pohađa privatnu školu ili je izuzet od pohađanja škole kao što je to predviđeno ovim zakonom.
Na zahtjev roditelja djeteta, nadležno ministarstvo može, u iznimnim slučajevima, dijete izuzeti od obaveze pohađanja određene škole iz ovog člana, ako je to potrebno da bi se zaštitila prava djeteta i ako se nađe da je to najbolje u interesu djeteta.
Nadležno ministarstvo može izdati smjernice za odlučivanje po zahtjevima iz prethodnog stava, imajući u vidu da su smjernice u skladu s principima i pravima utvrđenim ovim zakonom.
Učenici po završetku osnovnog obrazovanja imaju pravo konkurirati za prijem u bilo koju srednju školu u Bosni i Hercegovini. Upis u ove škole zasnivat će se na uslovima jednakopravnog natjecanja.
Škole su dužne osigurati svu moguću pomoć roditeljima i učenicima i, u skladu s važećom regulativom, osigurati neophodne uslove za ostvarivanje ovih prava, naročito kada se radi o izbjeglicama, raseljenim osobama ili povratnicima.

Član 13.

Svjedočanstva i diplome o završenom obrazovanju, stečene po važećem nastavnom planu i programu i izdate od verificiranih obrazovnih ustanova, imaju jednak status na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.
Vrijeme obrazovanja u odgovarajućem obrazovnom programu, koje nije okončano dodjelom svjedočanstva ili diplome, priznaje se, bez uslovljavanja, za dalji nastavak i završetak obrazovanja u tom istom programu na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.
Učeniku koji prelazi iz jednog obrazovnog programa u drugi, u okviru iste struke, vrijeme obrazovanja u prethodnom obrazovnom programu priznaje se za dalji nastavak obrazovanja na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, u skladu s nastavnim planom i programom i drugim uslovima utvrđenim važećim propisima.
Učenik se upisuje u naredni razred, a škola je dužna da mu omogući polaganje eventualne razlike predmeta najkasnije do 15. aprila tekuće godine.

Član 14.

Javne isprave o obrazovnim i profesionalnim kvalifikacijama nastavnika imaju jednaku važnost u Bosni i Hercegovini.
Stečene kvalifikacije nastavnika priznaju se u skladu s utvrđenim stučnim i profesionalnim standardima za izvođenje nastave na pojedinim nivoima obrazovanja.

III - NIVOI OBRAZOVANJA

Član 15.

Predškolsko obrazovanje ustanovljava se kao dio ukupne brige društva za poboljšanje kvaliteta življenja i razvoja djece u ranom djetinjstvu.
Predškolsko obrazovanje čini sastavni dio obrazovnog sistema.
Predškolsko obrazovanje regulirat će se zakonima entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, u skladu s principima i standardima definiranim ovim zakonom.

Član 16.

Osnovno obrazovanje obavezno je za svu djecu.
Obavezno obrazovanje počinje u kalendarskoj godini u kojoj dijete do 1. aprila navršava šest godina života i traje bez prekida tokom perioda koji ne može biti kraći od osam godina.

Nadležne obrazovne vlasti i škole u Bosni i Hercegovini obavezne su, najkasnije do juna 2004. godine, stvoriti sve potrebne uslove za normalno otpočinjanje osnovne škole u trajanju od devet godina.
Nadležne obrazovne vlasti, na inicijativu ili uz saglasnost roditelja i uz konsultacije s drugim stručnim i nadležnim institucijama, mogu dozvoliti jednu godinu ranijeg ili odgođenog početka obaveznog obrazovanja, ukoliko je to u najboljem interesu djeteta.
Obavezno obrazovanje je besplatno. Besplatno osnovno obrazovanje osigurava se svoj djeci.
Dijete u smislu ovog zakona je svaka osoba do navršene osamnaeste godine života.

Član 17.

Srednjoškolsko obrazovanje je svima dostupno, u skladu s postignutim uspjehom u osnovnoj školi, ličnim interesom i sposobnostima.
Srednjoškolsko obrazovanje u javnim ustanovama je besplatno u skladu sa zakonom.

Član 18.

Tokom perioda obaveznog obrazovanja, nadležni organi vlasti preduzimaju sve neophodne mjere kako bi učenicima osigurali uslove za slobodan pristup i učešće u obrazovanju, naročito u pogledu osiguranja pristupa besplatnim udžbenicima, priručnicima i drugom didaktičkom materijalu.

Član 19.

Djeca i mladi s posebnim obrazovnim potrebama stiču obrazovanje u redovnim školama i prema programima prilagođenim njihovim individualnim potrebama. Individualni program, prilagođen njihovim mogućnostima i sposobnostima, izradit će se za svakog učenika, uz obavezno određivanje defektološkog i logopedskog statusa.
Djeca i mladi sa ozbiljnim smetnjama i poteškoćama u razvoju mogu se djelimično ili u cjelini obrazovati u specijalnim odgojno-obrazovnim ustanovama, u slučajevima kad je nemoguće pružiti odgovarajuće obrazovanje u redovnim školama.
Kategorije, postupak identifikacije, planiranje i način rada, profil, obuka i profesionalni razvoj stručnog kadra za rad s djecom i mladima s posebnim potrebama i druga pitanja, bliže se uređuju propisima entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, u skladu s principima i standardima utvrđenim ovim zakonom.

Član 20.

Obrazovanje odraslih organizira se u određenim predmetima, te za njihov profesionalni i lični razvoj. Obrazovanje odraslih uključuje profesionalnu obuku, dokvalifikacije, prekvalifikacije i druge aktivnosti koje osiguravaju cjeloživotno učenje.
Obrazovanje odraslih detaljnije će biti regulirano zakonima entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, u skladu s principima i standardima definiranim ovim zakonom.

Član 21.

Radi sticanja novih znanja, usavršavanja i profesionalnog razvoja, nastavni kadar, pedagozi, psiholozi, defektolozi, logopedi i direktori škola obuhvaćeni su obaveznim programima obuke, usavršavanja i provjere.
Takve programe ustanovit će obrazovne vlasti u entitetu, kantonima i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, u skladu s principima i standardima definiranim ovim zakonom.

IV - PRAVA I OBAVEZE RODITELJA

Član 22.

Roditelji, staratelji i usvojioci (u daljem tekstu: roditelji) osnovni su vaspitači svoje djece.

Prava i obaveze, koja proističu iz te uloge, roditelji ostvaruju u skladu s ovim zakonom i ostalim važećim propisima.

Član 23.

Roditelji imaju pravo i obavezu starati se o obrazovanju svoje djece.
Pravo je roditelja da, u skladu s njihovim uvjerenjima o tome šta je u najboljem interesu njihove djece, koliko je to dostupno, odaberu vrstu obrazovanja koju će njihova djeca sticati, pod uslovom da je takvim izborom ostvareno pravo djeteta na odgovarajuće obrazovanje.

Član 24.

U ostvarivanju svojih prava, roditelji ne mogu ograničiti prava svoje djece da imaju pristup i uživaju korist od obrazovanja primjerenog njihovom uzrastu i sposobnostima.

Član 25.

Svoje pravo na izbor obrazovanja djece roditelji ne mogu ostvarivati na način kojim se promoviraju predrasude na rasnoj, spolnoj, nacionalnoj, jezičkoj, vjerskoj i svakoj drugoj osnovi, kao i na način protivan ovom zakonu.

Član 26.

Roditelji imaju pravo odabrati da svoju djecu obrazuju u javnoj ili privatnoj školi.
Privatne škole, u pogledu uslova i procedura, osiguravaju jednake mogućnosti za upis svim kandidatima.
Nadležne obrazovne vlasti obavezne su osigurati mehanizme kontrole rada i pedagoškog praćenja i procjene obrazovnih standarda koji se primjenjuju u privatnoj školi kako bi se osiguralo da dijete dobije odgovarajuće obrazovanje.

Član 27.

Roditelji su obavezni svojoj djeci osigurati redovno pohađanje škole tokom perioda obaveznog školovanja. U slučaju nemara i neodgovornog odnosa prema ovoj obavezi, roditelji podliježu sankcijama u skladu sa zakonom.
Roditelji, također, imaju pravo i obavezu, prema prilikama i svojim mogućnostima, podsticati dalje obrazovanje svoje djece.

Član 28.

Pravo i obaveza roditelja je redovno informiranje, konsultiranje i praćenje obrazovnog napretka svoje djece, kao i pravo da prate i vrednuju rad direktora, nastavnik&#xfffd; i drugog školskog osoblja, te kvalitet rada škole u cjelini.
Roditelji imaju pravo i obavezu, u interesu svoje djece i putem svojih predstavnika u školskim organima i tijelima i putem svojih asocijacija, na svim nivoima odlučivanja, učestvovati u odlučivanju o pitanjima od značaja za rad škole i funkcioniranje obrazovnog sistema uopće.

V - JAVNE I PRIVATNE ŠKOLE

Član 29.

Javne i privatne škole obavljaju djelatnost redovnog obrazovanja u skladu s propisanim planovima i programima obrazovnih vlasti.
Javne škole osnivaju nadležni organi vlasti, u skladu s principima i standardima utvrđenim ovim zakonom i ostalim uslovima i kriterijima utvrđenim propisima u oblasti obrazovanja.

Član 30.

Privatnu školu mogu osnovati domaće i strane fizičke i pravne osobe, u skladu s principima i standardima utvrđenim ovim zakonom i ostalim uslovima i kriterijima utvrđenim u propisima u oblasti obrazovanja.

Član 31.

Privatna škola može početi s radom po dobivanju saglasnosti nadležnih obrazovnih vlasti za primjenu odgovarajućeg plana i programa, kada, u skladu s važećim propisima, osigura i druge standarde i uslove koji garantiraju da će učenici dobiti odgovarajuće obrazovanje, njegu i sigurnost, u skladu sa specifičnostima datih privatnih škola u koje spadaju i vjerske škole.

Samo međunarodne privatne škole mogu imati nastavne planove i programe koji u potpunosti ne pokrivaju zajedničko jezgro nastavnih planova i programa.

Član 32.

Privatna škola ne može se osnovati u svrhu promoviranja rasnih, nacionalnih, vjerskih, spolnih i drugih predrasuda, niti svoje funkcije smije vršiti na način protivan zakonu, odnosno na način kojim se navedene predrasude promoviraju.

Član 33.

S ciljem organiziranja dopunske nastave iz grupe tzv. ''nacionalnih predmeta'' za učenike osnovnih i srednjih škola - državljane BiH u inozemstvu, nadležna ministarstva BiH inicirat će potpisivanje posebnih sporazuma sa svim državama u kojima za BiH postoji takav interes.

Finansijska sredstva za troškove nastavnog osoblja, ukoliko iz domicilnih propisa ne proizilazi da padaju na teret zemalja prijema, planirat će se u budžetu institucija BiH.

Nastavni plan i program za predmete dopunske nastave, na osnovu zajedničkih jezgri iz člana 42. ovog zakona, utvrđuje posebna komisija koju imenuje Vijeće ministara, u saradnji s Agencijom za nastavne planove i programe.

VI - ULOGA I OBAVEZE ŠKOLE

Član 34.

U školi se podučavaju učenici i redovno se prati i vrši procjena njihovog obrazovnog napretka, kako bi se osiguralo potrebno obrazovanje koje odgovara njihovim potrebama i mogućnostima.

Škola svoju ulogu i obaveze ostvaruje u okruženju koje razvija motivaciju za sticanje znanja, koje poštuje i podržava individualnost svakog učenika, kao i njegov kulturni i nacionalni identitet, jezik i vjeroispovijest, koje je sigurno i u kojem ne postoji bilo kakav oblik zastrašivanja, zlostavljanja, fizičkog kažnjavanja, vrijeđanja, ponižavanja ili degradiranja ili štete po zdravlje, uključujući i štetu izazvanu pušenjem ili upotrebom drugih opojnih i zakonom zabranjenih sredstava.

Član 35.

Škola ne smije vršiti diskriminaciju u pristupu djece obrazovanju ili njihovom učešću u obrazovnom procesu, na osnovu rase, boje, spola, jezika, religije, političkog ili drugog mišljenja, nacionalnog ili socijalnog porijekla, na osnovu toga što su djeca s posebnim potrebama, ili na bilo kojoj drugoj osnovi.

U smislu stava 1. ovog člana, nadležni organi vlasti i institucije, zajedno sa školama, posebno su odgovorni za osiguranje funkcionalnog smještaja i prateće infrastrukture za nesmetan pristup i učešće u obrazovnom procesu djeci s posebnim potrebama, mladima i odraslima.

Član 36.

Škola promovira jednake šanse za sve svoje učenike, nastavnike i ostale zaposlenike, uvažavajući i promovirajući istovremeno i pravo na različitosti među njima. U tom cilju nadležne obrazovne vlasti i škola utvrđuju i provode vlastite programe koji podržavaju i njeguju različite kulture, jezike i vjeroispovijesti svojih učenika i zaposlenika.

Član 37.

Škola promovira i razvija stalno i dinamično partnerstvo škole, roditelja i sredine u kojoj žive, u svim pitanjima od značaja za ostvarivanje funkcije škole i interesa i potreba učenika.
Škola, roditelji, djeca i lokalna sredina naročito promoviraju i provode programe zajedničkog i organiziranog djelovanja i saradnje u borbi protiv zlostavljanja i zloupotrebe djece i mladih, borbi protiv droge, alkoholizma i drugih toksikomanija, pušenja i maloljetničke delikvencije, te svih drugih pojava koje ugrožavaju zdravlje i život učenika.

Član 38.

Pitanja funkcija i aktivnosti škole, njene organizacije, načina rada i kućnog reda u školi bliže se uređuju općim aktima škole, u skladu s važećim propisima, izrađenim uz konsultacije sa učenicima, roditeljima i nastavnicima.

Član 39.

Rad škole je javan.
Nadzor nad radom škole ostvaruje se u skladu s važećim propisima.

VII - AUTONOMIJA ŠKOLE

Član 40.

U školama je zabranjeno djelovanje političkih stranaka i njihovih podmladaka.

Član 41.

Škola uživa odgovarajući stepen autonomije, u skladu s važećim propisima, a naročito u pogledu zapošljavanja nastavnog, stručnog i drugog kadra, te slobode rada nastavnika.
Škola poštuje slobodu nastavnika da izvode nastavu na način koji smatraju odgovarajućim, pri čemu škola mora voditi računa o standardima i održivosti postojećih i primjeni novih oblika i metoda u nastavnom procesu.
Škola pruža nastavnicima optimalnu podršku pri ostvarivanju profesionalnih standarda u izvođenju nastave.

VIII - STANDARDI U OBRAZOVANJU

Član 42.

U svim javnim i privatnim školama u Bosni i Hercegovini uspostavit će se i primjenjivati zajedničko jezgro nastavnih planova i programa.

Član 43.

Zajedničko jezgro nastavnih planova i programa sastoji se od nastavnih planova i programa sa što je moguće širom zajedničkom jezgrom za sve predmete osnovnog i općeg srednjeg obrazovanja.
Zajedničko jezgro nastavnih planova i programa izrađuje posebano ad hoc privremeno tijelo. Članove ovog tijela imenuju ministri obrazovanja entiteta, kantona i Brčko Distrikta BiH, a jednog člana imenuje ministar civilnih poslova.
Na prijedlog privremenog tijela iz prethodnog stava, sporazum o zajedničkom jezgru nastavnih planova i programa usvajaju i potpisuju ministri obrazovanja entiteta, ministri

obrazovanja svih kantona iz Federacije Bosne i Hercegovine, te predstavnik Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.
Zajedničko jezgro nastavnih programa i planova će:

a) osigurati da se kroz vaspitno-obrazovni proces razvija pozitivan odnos i osjećaj pripadnosti državi Bosni i Hercegovini;
b) garantirati i osigurati kvalitetno obrazovanje za svu djecu i dostizanje zadovoljavajućeg standarda znanja, vještina i sposobnosti;
c) osigurati dosljednost kvaliteta standarda obrazovanja u svim školama i na svim nivoima obrazovanja;
d) osigurati zadovoljavajuću usklađenost nastavnih planova i programa, kao i njihovu prilagodljivost, u skladu sa specifičnim potrebama škole i lokalne zajednice;
e) osigurati primjenu nastavnih planova i programa koji odgovaraju razvojnim potrebama djece na koju se odnose, te njihovom uzrastu i posebnim interesima sa akcentom na promociju zdravog načina života kao najvećeg interesa učenika, roditelja, nastavnog osoblja i društva;
f) osigurati slobodu kretanja i jednak pristup obrazovanju;
g) garantirati ekonomičnost i efikasnost u finansiranju i radu škole.

Član 44.

Velika većina pedagoških aktivnosti u školi sastojat će se od predmeta i nastavnih programa i planova predviđenih zajedničkim jezgrama nastavnih programa i planova.
U okviru zajedničkog jezgra nastavnih programa i planova, javne i privatne škole imaju slobodu kreiranja i realizacije nastavnih sadržaja po svom izboru, u skladu sa čl. 3., 7., 8., 10., 34., 36. i članom 41. ovog zakona.

Član 45.

Nadležne obrazovne vlasti utvrđuju i ostale standarde i normative u obrazovanju, u pogledu:

a) prostora, opreme i nastavnih sredstava u školama,
b) vremena za školske i nastavne aktivnosti,
c) udžbenika i drugog didaktičkog materijala,
d) obrazovnog procesa,
e) obrazovnih i profesionalnih kompetencija nastavnika,
f) ocjenjivanja učenika,
g) normativa o obimu rada (nastavna norma i radna norma za sve uposlene u školi), normativa o uslovima rada (broj učenika u razredu i vaspitnoj grupi u nastavnim i vannastavnim aktivnostima).

Standardima i normativima u obrazovanju osigurava se dosljedna i efikasna primjena zajedničkih jezgara nastavnih programa i planova u svim školama u Bosni i Hercegovini.

IX - TIJELA ZA USPOSTAVU STANDARDA U OBRAZOVANJU

Članovi 46., 47. i 48. prestali da važe stupanjem na snagu Zakonom o Agenciji za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje („Službeni glasnik BiH", broj 88/07 od 20.11.2007. godine)

Član 49.

Sporazumom između vlada entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine regulirat će se pitanja organizacije, nadležnosti, načina rada, finansiranja, sjedišta i druga pitanja u vezi s radom tijela osnovanih u skladu sa članom 45. ovog zakona.

X - UPRAVLJANJE OBRAZOVNIM SISTEMOM U ŠKOLAMA

Član 50.

Zakonima u oblasti obrazovanja i drugim propisima entiteta, kantona i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine detaljnije se uređuju pitanja osnivanja, organiziranja i nadležnosti organa, tijela i procedura za upravljanje obrazovnim sistemom.
Zakonima iz stava 1. ovog člana uređuju se nadležnosti i odgovornosti za upravljanje obrazovnim sistemom, posebno u pogledu: finansiranja obrazovanja, odnosa škole i obrazovnih vlasti, odnosa obrazovnih vlasti i škola prema društvenoj zajednici, partnerstva svih subjekata u obrazovanju, školskog menadžmenta i svih drugih pitanja od značaja za efikasno upravljanje obrazovnim sistemom.

1. Školski organi i tijela

Član 51.

Svaka škola ima školski odbor.
Školski odbor odgovoran je za utvrđivanje i provođenje politike škole, generalno rukovođenje radom škole i efikasno korištenje kadrovskih i materijalnih resursa.
Članovi školskog odbora biraju se iz reda osoblja škole, osnivača škole, lokalne zajednice i roditelja, u skladu sa zakonom propisanom procedurom, a po principu ravnopravne zastupljenosti predstavnika navedenih struktura.
Sastav upravnog školskog odbora mora odražavati nacionalnu strukturu učenika i roditelja, školskog osoblja i lokalne zajednice, onako kako ona u datom trenutku izgleda u principu prema popisu stanovništva u BiH 1991. godine.
Vršenje dužnosti člana školskog odbora je dobrovoljno i bez naknade.

2. Direktor škole

Član 52.

Direktora javne škole imenuje školski odbor, po proceduri koja se bliže uređuje zakonima entiteta, kantona, Brčko Distrikta BiH i općim aktima škole.
Direktor je odgovoran za svakodnevno rukovođenje školom i za vođenje pedagoških aktivnosti škole.

3. Vijeće roditelja

Član 53.

Roditelji učenika imaju pravo, a škola obavezu, pomoći roditeljima da osnuju vijeće roditelja, čije članove biraju roditelji učenika.
Način i procedura osnivanja i rada vijeća roditelja utvrđuje se općim aktima škole.
Vijeće roditelja:

a) promovira interese škole u zajednici na čijem području se škola nalazi,
b) predstavlja stavove roditelja učenika školskom odboru,
c) podstiče angažman roditelja u radu škole,
d) informira školski odbor o svojim stavovima kada ocijeni da je to potrebno, ili po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odosi na rad i upravljanje školom,
e) učestvuje u izradi i realizaciji odgovarajućih projekata kojima se potiče i unapređuje obrazovni rad u školi i
f) kandiduje i bira predstavnike roditelja u školski odbor.

4. Vijeće učenika

Član 54.

Uzimajući u obzir dob učenika koji pohađaju školu, škola im pomaže da osnuju vijeće učenika, čija je funkcija da:

a) promovira interese škole u zajednici na čijoj lokaciji se škola nalazi,
b) predstavlja stavove učenika školskom odboru škole,
c) podstiče angažman učenika u radu škole i
d) informira školski odbor o svojim stavovima kad ocijeni da je to potrebno, ili po zahtjevu školskog odbora, o svakom pitanju koje se odnosi na rad i upravljanje školom.

Način i procedura osnivanja i rada vijeća učenika utvrđuje se općim aktima škole.

5. Stručni organi škole

Član 55.

Škola ima stručne organe: nastavničko vijeće, odjeljensko vijeće i stručni aktiv.
Ovlaštenja, sastav i način rada stručnih organa škole bliže se uređuju zakonima iz oblasti obrazovanja na nivou entiteta, kantona, Brčko Distrikta BiH i općim aktima škole.

XI - PRAĆENJE I NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 56.

Nadzor nad primjenom ovog zakona vršit će Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine.
Nadležne obrazovne vlasti odgovorne su za provođenje kao i za praćenje i nadzor ovog zakona, svaka u okviru svoje nadležnosti.

XII - ZAŠTITA PRAVA

Član 57.

Prijave za kršenje principa definiranih ovim zakonom mogu se podnijeti nadležnoj obrazovnoj instituciji ili inspekciji nadležnoj za područje obrazovanja, koja će putem rješenja utvrditi opravdanost takvog kršenja i naložiti njegovo otklanjanje.
Ako rješenje ne bude doneseno u roku od 30 dana od datuma podnošenja prijave, ili ako stranka ne bude zadovoljna rješenjem, ona može podnijeti pritužbu nadležnom ministarstvu, koje je obavezno pritužbu riješiti u roku od 30 dana.
Nezadovoljna stranka može pokrenuti postupak pred nadležnim sudom.

Član 58.

Protiv osobe koja se ponaša suprotno ovom zakonu disciplinski postupak može pokrenuti škola, nadležna inspekcija ili resorno ministarstvo.
U slučaju sumnje da je izvršeno krivično djelo, škola, nadležna inspekcija ili resorno ministarstvo obavijestit će odgovarajući organ krivičnog gonjenja.

XIII - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 59.

Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine preduzet će korake ka zaključivanju sporazuma iz člana 48., odmah nakon stupanja na snagu ovog zakona.
Postupak zaključivanja sporazuma provodi se najkasnije u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.
Svi zakoni u entitetima, kantonima i Brčko Distriktu BiH, kao i drugi odgovarajući propisi iz oblasti obrazovanja uskladit će se s odredbama ovog zakona, najkasnije u roku od šest mjeseci po stupanju na snagu ovog zakona.
Kako bi se postigao odgovarajući kvalitet obrazovanja i standarda znanja, te njihove uporedivosti na domaćem i međunarodnom planu, nadležne obrazovne vlasti dužne su osigurati da se do početka 2003./2004. godine nastava u svim školama u Bosni i

Hercegovini realizira na osnovu zajedničkih jezgara nastavnih planova i programa kako je to utvrđeno ovim zakonom.
Do donošenja posebnog zakona, principi utvrđeni ovim zakonom primjenjivat će se i na škole srednjeg usmjerenog obrazovanja.

Član 60.

Ako u rokovima utvrđenim ovim zakonom ne bude ispunjena bilo koja propisana obaveza, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donijet će obavezujuće privremene mjere.
Privremene mjere primjenjivat će se do ispunjenja obaveza propisanih ovim zakonom.

Član 61.

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u ''Službenom glasniku BiH''.